

> RETOURADRES Postbus 1992, 6201 BZ

Aan de fractie van SAB
de heer J.E.M. Gorren
Aan de fractie van M:OED
de heer M.H.M. van Rooij

BEZOEKADRES
Ankerkade 275
6222 NL Maastricht

POSTADRES
Postbus 1992
6201 BZ

ONDERWERP
Beantwoording schriftelijke vragen inzake
Innovatie in het Grondstoffenplan
BEHANDELD DOOR
NTM (Dirk) Oud

DATUM
8 april 2024
Verz. 9 april 2024
TELEFOONNUMMER
06-29203315

BIJLAGEN
--
ONZE REFERENTIE
2024.00847

E-MAILADRES
Dirk.oud@maastricht.nl

FAXNUMMER

UW REFERENTIE

Geachte heren Gorren en van Rooij,

Op vrijdag 8 maart 2024 heeft u het College van Burgemeester en Wethouders raadvragen gesteld over innovatie in het grondstoffenplan. Met inachtneming van uw inleiding treft u onderstaand de beantwoording aan van de schriftelijke vragen die uw fractie gesteld heeft.

Uw Inleiding:

Een holistische benadering van innovatie op het terrein van afvalverwerking zou kunnen leiden tot circulaire oplossingen die zich richten op het faciliteren van Maastrichtenaren, in plaats van primair te focussen op gedragsverandering. Toewerken naar volledige circulariteit kan via gedragsverandering van de mensen en via technologische vernieuwingen. De route via gedragsverandering is al decennia heel belangrijk voor de basale afvalscheiding, maar zal altijd tegen grenzen aanlopen als we het systeem verder willen verfijnen. Hoe meer regels en procedures er komen, hoe meer het beleid een strijd van de gemeente tegen de inwoner zal worden. Waar redelijk en nodig kan uiteraard een bijdrage van de mensen worden gevraagd, maar de grote vooruitgang zal uiteindelijk komen van technologische oplossingen.

De rol van de gemeente in publiek-private samenwerking

Om een volledig circulaire samenleving te realiseren, is nauwe samenwerking tussen diverse organisaties cruciaal. Naast bestaande bedrijven, spelen opkomende startups en gespecialiseerde MKB's een belangrijke rol in het verwerken en benutten van nieuwe reststromen. Onderzoeksinstellingen dragen bij aan het ontwikkelen van nieuwe toepassingen en het in kaart brengen van reststromen. Ook de Brightlands-campusen in Zuid-Limburg zijn hierbij van groot belang. De lokale overheid dient een sturende rol te vervullen met heldere doelen en acties voor betrokken organisaties op korte en middellange termijn, bijvoorbeeld in de vorm van een tijdlijn. Dat begint met het concreet maken van de visie zodat bedrijven en onderzoeksinstellingen weten wat ze de komende tijd kunnen verwachten. Daarnaast zijn open data over de afvalstromen van groot belang, zodat ieder bedrijf een beeld kan krijgen van de omvang van bepaalde afvalstromen waarvoor zij mogelijkheden zien om deze in een productieproces te benutten. Daarnaast kan de overheid kijken of er bepaalde bottlenecks zijn en een financiële stimulans geven voor ontwikkelingen die van groot belang zijn voor de circulaire economie als geheel, maar die zelf moeilijk rendabel kunnen worden.

DATUM
8 april 2024

Inhoudelijke innovatie toepassingen

Naast het beschrijven van processen is het bij dit maatschappelijke vraagstuk van belang om inzicht te krijgen in het snel veranderende landschap van afvalinnovatie. Wat is ervoor nodig om de visie van een circulaire stad naar concrete acties te vertalen? Een overzicht van (nieuwe) bedrijven en organisaties in onze stad en regio die hiermee bezig zijn, samen met een analyse van de barrières die zij ervaren, kan hierbij helpen. Daarnaast is het waardevol om te leren van de aanpak van andere gemeenten in Nederland en de Euregio, en te onderzoeken of er internationale kennisnetwerken zijn waar Maastricht bij kan aansluiten.

Impact op onze inwoners

Het verkrijgen en behouden van draagvlak van alle Maastrichtenaars is essentieel om onze circulaire doelstellingen te bereiken. Daarom is het belangrijk om de te verwachte impact van veranderend beleid op onze inwoners zorgvuldig toe te lichten, zowel positief als negatief. Innovatie bedoelen we in de breedste vorm; niet alleen op het gebied van hightech nasorteeroplossingen, maar ook praktische zaken zoals nieuwe openingen van containers op milieuperrons. Tijdens stadsrondes is al waardevolle informatie opgehaald over de diverse woonsituaties en behoeften van onze inwoners. We zijn overtuigd van de potentie van innovatie en de mogelijkheid om het leven van onze inwoners te verbeteren. Vooral de ontwikkelingen op het gebied van sensoren en kunstmatige intelligentie bieden veelbelovende kansen. Door automatisering van het nascheidingsproces kunnen we afval efficiënter ophalen en verwerken, waardoor ondergrondse containers met voldoende capaciteit een realistisch alternatief worden. Dit zou handmatig sorteren van afval overbodig maken, waardoor de dienstverlening aan de burger verbetert en zware, repetitieve banen in onze regio verminderen. De grootste voordelen op het gebied van duurzaamheid, maatschappij en economie kunnen op korte termijn behaald worden door de focus van camera's te verleggen van onze inwoners naar ons afval. Mocht het echter ook noodzakelijk blijken om handhaving via camera's uit te voeren, dan is het cruciaal dat de registratie, opslag en verwerking van deze privacygevoelige data van onze inwoners met uiterste zorgvuldigheid gebeurt. Gezien de potentiële ingrijpende gevolgen van handhaving met behulp van camera's, zouden we als raadsleden graag een afzonderlijk voorstel ontvangen om de mogelijke kansen en risico's zorgvuldig af te wegen. Een verwijzing naar adviezen van bijvoorbeeld de VNG of andere gemeenten over de risico's van innovatie in het algemeen, en camerabewaking in het bijzonder, zou het grondstoffenplan verder kunnen versterken.

Vraag 1:

Is het College/Bent u het met ons eens dat u het opnemen van bovenstaande thema's een waardevolle toevoeging aan het grondstoffenplan zou zijn?

- a. Zo ja, gaat uw college deze thema's uitwerken en opnemen in het grondstoffenplan?*
- b. Zo nee, waarom niet?*

Antwoord 1:

De thema's zoals door u beschreven;

- *De rol van de gemeente in publiek-private samenwerking*
- *Inhoudelijke innovatie toepassingen*
- *Impact op onze inwoners*

staan allemaal in relatie met het onlangs vastgestelde beleidskader en komen in meer en minder mate aan bod in het aankomende (op de uitvoering gerichte) grondstoffenplan. Het grondstoffenplan zal deze thema's omschrijven, waarbij vooral de door u benoemde thema: *impact op onze bewoners* in concrete maatregelen wordt vertaald. In het telefonisch onderhoud tussen Raadslid M. van Rooij – Medewerker afval D. Oud d.d. donderdag 4 april 2024 zijn we overeengekomen om in deze brief nog even kort te reflecteren op uw enkele concreet benoemde onderwerpen: *samenwerking, innovatie en cameratoezicht.*

DATUM
8 april 2024

In ASL¹ -verband wordt regie (aanbesteding, contractmanagement, innovatieve verwerkingsmethodieken) gevoerd op de verwerking van de hoofdstromen: restafval, GfT+E en PMD. ASL (en daarmee de gemeenten Maastricht, Meerssen en Valkenburg aan de Geul) is aangehaakt op de talrijke initiatieven die op Chemelot (gaan) spelen. Het thema bron- en nascheiding is en blijft een interessant thema en bepaalt hoe de inzameling van restafval en PMD bij de inwoners plaatsvindt. In het grondstoffenplan komt het thema uitvoerig aan de orde. Ook zijn er binnen bronscheiding nog mogelijkheden om aan voorsortering en/of opschoning van het ingezamelde PMD te doen. We onderhouden hierover nauwe contacten met de VNG, NVRD en Verpact (voorheen Afvalfonds Verpakkingen/Nedvang).

Onze ondergrondse afvalcontainers zijn reeds voorzien van vulgraadsystemen zodat wij in staat zijn om de ondergrondse containers dynamisch en efficiënt te legen. Naleving van de regels omtrent afvalinzameling stimuleren we op dit moment zoals toegelicht enerzijds door het verbeteren van de dienstverlening en anderzijds door geplande controles van onze handhavers. Er wordt op dit moment slechts zeer sporadisch gebruik gemaakt van cameratoezicht met name ook omdat de wettelijke mogelijkheden daartoe beperkt zijn. Binnenkort wordt uw raad door middel van een raadsinformatiebrief gevolgd door een presentatie op locatie (politiebureau) ten behoeve van het Domein AZ meegenomen in de kaders/mogelijkheden met betrekking tot de inzet van gemeentelijk cameratoezicht in de openbare ruimte. Hierover loopt dus een separaat traject. De uitkomst hiervan vertaalt zich dan in de uitvoering/implementatie van het grondstoffenplan.

Wij gaan er vanuit uw vragen hiermee afdoende te hebben beantwoord.

Hoogachtend,

Namens het college van burgemeester en wethouders van Maastricht,
de Burgemeester,

W.A.G. Hillenaar

en

John Aarts
Wethouder Mobiliteit, Stadsbeheer, Duurzaamheid en Hospitality

¹ ASL is de vereniging van Limburgse gemeenten die ervoor zorgt dat ingezameld huishoudelijk afval efficiënt en zo verantwoord mogelijk voor het milieu verwerkt wordt. Dat doet zij bijvoorbeeld via contract-aanbesteding voor grote afvalstromen zoals PMD, GfT en restafval. ASL heeft daarbij grote ambities, met als kern: circulair, samen en grensverleggend. ASL zorgt ook voor kennisdeling tussen de leden. En voor belangenbehartiging van de leden op nationaal niveau. www.afvalsamenwerkinglimburg.nl